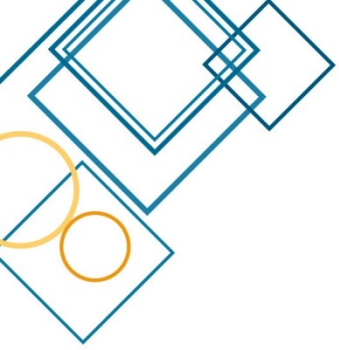
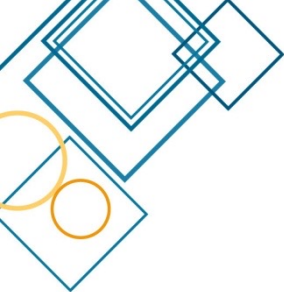

Pensjonskontorets konkurransegrunnlag – forsikringsteknikk (personrisiko)

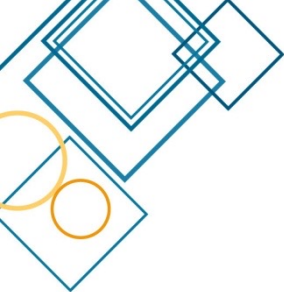
Pål Lillevold

Aktuarfirma Lillevold & Partners AS

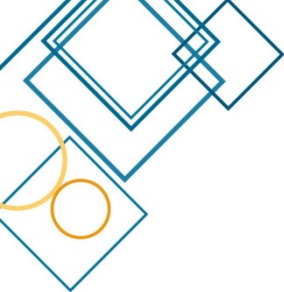
Utgangspunkt (1)

- Mulig å avdekke reelle kostnadsforskjeller mellom utjevningsfellesskapene?
 - Som er forutsigbare og påregnelige?
- Grunnholdning: Noe meningsfylt bør kunne sies om dette.
- Skille mellom forskjell for:
 - Premie
 - Reell kostnad

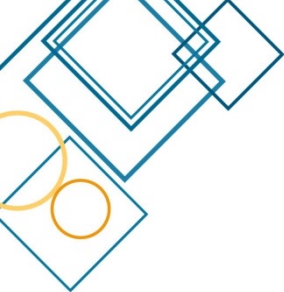
Utgangspunkt (2)

- Mulige kilder til premieforskjeller i utjevningsskellesskapene:
 - Sammensetning medlemsbestand
 - Realisert demografisk forløp
 - Premieberegningssnetode
 - Omfang forsikringsdekning:
Forsikringsbasert vs. ikke forsikringsbart
 - Periodisering
 - Beregningssforutsetninger

Utgangspunkt (3)

- Besluttet at sammensetning medlemsbestand er eneste kilde som skal tillegges vekt for forutsigbar forskjell i kostnader:
 - Leverandørene skal beregne kostnader for standardisert referanseplan og med standardiserte forutsetninger
- Spørsmålsstilling:
 - Alle beregningsresultater mest mulig bearbeidet (i motsetning til å be om grunndatainfo.)
 - Høyest mulig grad av konkretisering og kvantifisering
 - Ingenting unødvendig eller ubegrunnet

Tildelingskriterier – forsikringsteknikk (personrisiko)

- *Premieutjevningsselleskap*
- *Pensjonskostnad*
- *Forsikringsbart/ikke-forsikringsbart*
- *Premiebetaling*
- *Kapitalbinding*
- *Administrasjon*
- *Service og rådgivning*

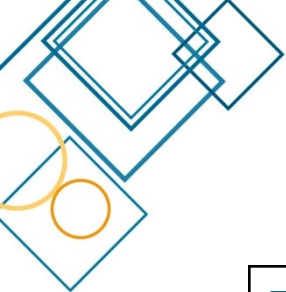

Tabell 1 – 5: *Premieutjevningssfellesskapet*

Tilbyder skal her belyse hvordan premieutjevningssfellesskapet hos tilbyder har utviklet seg over tid. For alle selskapene er det *forretningsvolumet* innenfor området kommunal tjenstepensjon som her skal belyses.

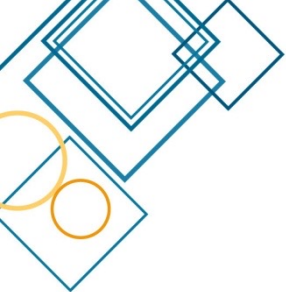
Nøkkeltall som oppgis av tilbyder er status og bevegelse for samlet kapital, antall avtaler, antall medlemmer (alle medlemskategoriene til sammen) og premieutjevningssfellesskapets fordeling på forskjellige medlemsgrupper. Opplysningene skal oppgis ved at tilbyder fyller ut Tabell 1 – Tabell 4 som er vist i det følgende.

Tilbyder vil kunne ha en interesse av å utvide premieutjevningssfellesskapet med nye kommunale pensjonsordninger, også i tilfeller der dette kan medføre høyere gjennomsnittlig pensjonskostnad for hver enkelt pensjonsordning i det etablerte premieutjevningssfellesskapet. Tilkjennegivelse av sterk vektlegging av volumvekst og svakere vektlegging av at langsiktig pensj.kostnad? Tabell 5

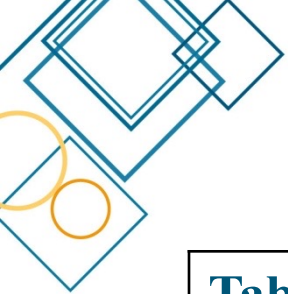
Tabell 1: Utvikling i premieutjevningsskellesskapet 2005-2010 - samlet kapital (tall i hele tusen kroner)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Bestand pr. 1.1						
Tilgang i løpet av året						
Avgang i løpet av året						
Annen endring i løpet av året						
Bestand pr. 31.12						

Tabell 2: Utvikling i premieutjevningsskellesskapet 2005-2010 – antall avtaler

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Bestand pr. 1.1						
Tilgang i løpet av året						
Avgang i løpet av året						
Annen endring i løpet av året						
Bestand pr. 31.12						

Tabell 3: Utvikling i premieutjevningsskapskapet 2005-2010 – antall medlemmer

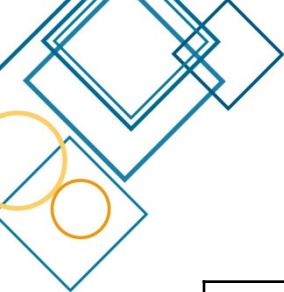
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Bestand pr. 1.1						
Tilgang i løpet av året						
Avgang i løpet av året						
Annen endring i løpet av året						
Bestand pr. 31.12						

Tabell 4: Utvikling i premieutjevningsskapskapet 2005-2010 – Antall medlemmer fordelt på medlemskategorier

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Yrkesaktive ^[1]						
AFP						
Oppsatte ^[2]						
Midlertidig uførepensjon						
Varig uførepensjon						
Alderspensjon						
Ektefellepensjon						
Barnepensjon						
Totalt						

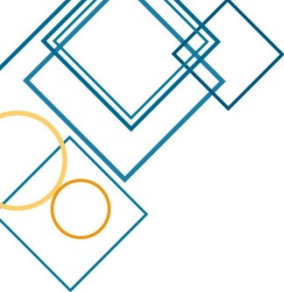
^[1] Med yrkesaktive forstås oppdragsgivers nåværende arbeidstakere som er medlemmer i pensjonsordningen.

^[2] Med oppsatte forstås oppdragsgivers tidligere arbeidstakere med medlemstid i pensjonsordningen, som ennå ikke er blitt pensjonister.

Tabell 5: Tilbyders mål for utvikling av forretningsområdet kommunal tjenstepensjon

Formulering av mål om volumvekst	Grad av overensstemmelse med mål 0-10 (hvor 0 utgjør minst grad av overensstemmelse)
Uten hensyn til hvordan dette påvirker langsiktig pensjonskostnad	
Opprettholdelse/oppnåelse av lav forventet langsiktig pensjonskostnad	

Tabell 6 og 7 - *pensjonskostnad*

Formålet med dette punktet er å belyse den underliggende langsiktige pensjonskostnaden i premieutjevningsfellesskapet hos tilbyder og for oppdragsgivers bestand^[1] i henhold til Pensjonskontorets referanseplan.

^[1] Med bestand menes her alle medlemmer i pensjonsordningen, fordelt på de medlemsgrupper som er spesifisert i Tabell 9 og Tabell 10.

Tabell 6: Beregning av langsiktig pensjonskostnad for tilbyders premieutjevningsselskap (tall i hele tusen kroner pr. 1. januar 2011)

Medlems- kategorier	Forsikringsteknisk kontantverdi av				
	Opptjente pensjons-rettigheter	Totale fremtidige pensjons-rettigheter	Pensjons-rettigheter for fremtidig opptjening	Fremtidig pensjons-grunnlag	Langsiktig pensjonskostnad som % av pensjonsgrunnlag
	(1)	(2)	(3) = (2) – (1)	(4)	(5) = (3)/(4)*100 %
Yrkesaktive					
AFP			0		
Oppsatte			0		
Midlert. UP			0		
Varig UP			0		
AP			0		
EP			0		
BP			0		
Sum					

Tabell 7: Beregning av langsiktig pensjonskostnad for oppdragsgivers bestand (tall i hele tusen kroner pr. 1. januar 2011)

Medlems- kategorier	Forsikringsteknisk kontantverdi av				
	Opptjente pensjons-rettigheter	Totale fremtidige pensjons-rettigheter	Pensjons-rettigheter for fremtidig opptjening	Fremtidig pensjons-grunnlag	Langsiktig pensjonskostnad som % av pensjonsgrunnlag
	(1)	(2)	(3) = (2) – (1)	(4)	(5) = (3)/(4)*100 %
Yrkesaktive					
AFP			0		
Oppsatte			0		
Midlert. UP			0		
Varig uførep.			0		
AP			0		
EP			0		
BP			0		
Sum					

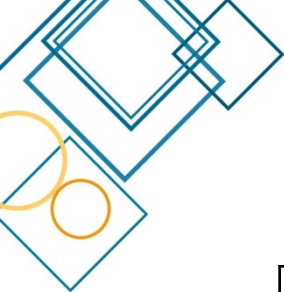

Tabell 8 – 10: *Forsikringsbart/ikke-forsikringsbart*

I Tabell 8 opplyser tilbyder hvordan de ikke-forsikringsbare hendelsene er finansiert. Tilbyder konkretiserer det økonomiske omfanget av forsikringsbart og ikke-forsikringsbart ved å sammenlikne:

- Oppdragsgivers fullstendige pensjonsforpliktelse overfor nåværende og fremtidige pensjonister, slik disse følger av HTA
- Den del av HTA-forpliktelsen som vil være forsikringsmessig dekket

Tilbyder beregner og oppgir den forsikringstekniske kontantverdi av total fremtidig pensjonsforpliktelse for de to nevnte alternative omfang av fremtidig pensjonsforpliktelse ved utfylling av Tabell 9 og Tabell 10.

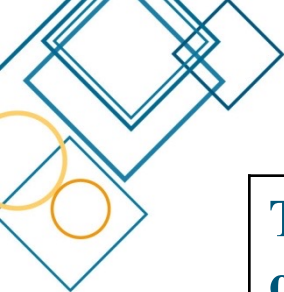

Tabell 8: Fordeling av tilbyders kostnader for ikke-forsikringsbart (markeres med kryss i relevant kolonne)

Ytelse	Utjevning	Kombinasjon	Direkte allokering
AFP 62-64 år			
AFP 65-67 år			
85-årsregel			
Bruttogaranti			
Annet			

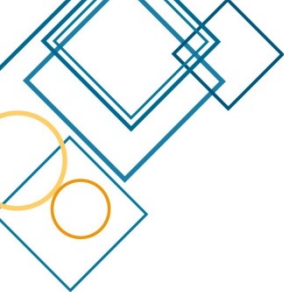
Tabell 9: Omfanget av totale fremtidige pensjonsforpliktelser for tilbyders premieutjevningsskema (tall i hele tusen kroner pr. 1. januar 2011)

Medlems- kategorier	Total fremtidig pensjonsforpliktelse		
	HTA	Forsikringsbart	Referanseplan
Yrkesaktive			
AFP			
Oppsatte			
Midlert. UP			
Varig UP			
Alderspensjon			
Ektefellepensjon			
Barnepensjon			
Sum			

Tabell 10: Omfanget av totale fremtidige pensjonsforpliktelser for oppdragsgivers bestand (tall i hele tusen kroner pr. 1. januar 2011)

Medlemskategorier	Total fremtidig pensjonsforpliktelse		
	HTA	Forsikringsbart	Referanseplan
Yrkesaktive			
AFP			
Oppsatte			
Midlert. UP			
Varig UP			
Alderspensjon			
Ektefellepensjon			
Barnepensjon			
Sum			

Tabell 11 og 12 - *premiebetaling*

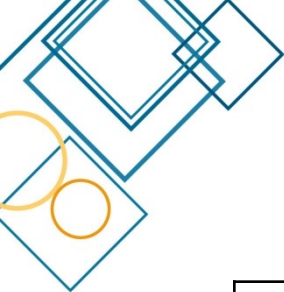
Formålet med dette punktet er å belyse behovet for innbetaling av premie for forsikringsbare ytelser og budsjettert kostnad for å dekke ikke-forsikringsbare hendelser.

Tilbyder som i tabellene 8 - 10 har oppgitt en relativt stor andel av HTA-forpliktelsen som forsikringsbar ved sammenlikning med andre tilbydere, bør tilsvarende ha en stor andel av premiebudsjetten i Tabell 11 som forsikringsbart.

Tabell 11: Premie 2011, forsikringsbare ytelser og budsjett for innbetaling av ikke- forsikringsbare ytelser for oppdragsgivers pensjonsordning (tall i hele tusen kroner)

	% av pensjons- grunnlag, aktive	Kroner
Premie forsikringsbare ytelser		
Til dekning av løpende administrasjonskostnader		
Avsetning til dekning av fremtidige administrasjonskostnader (administrasjonsreserve)		
Sum premie forsikringsbare ytelser		
Budsjett, pensjonsregulering forutsatt 3 %		
Budsjett, andre ikke-forsikringsbare ytelser		
Sum budsjett ikke-forsikringsbare ytelser		

Tabell 12: Premie 2011, forsikringsbare hendelser (tall i hele tusen kroner)

	% av pensjons- grunnlag, aktive	Kroner
Netto premie		
Fortjenestemargin		
Sum premie		

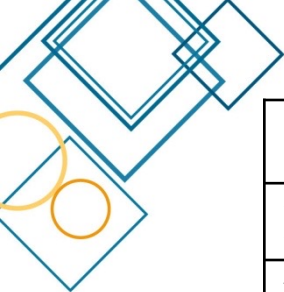

Tabell 13 - *kapitalbinding*

Formålet med dette punktet er å belyse hvor stor avsetning til premiereserve og eventuelle andre avsetninger som vil kreves ved innlemmelse av kommunens pensjonsordning i det kommunale premieutjevningsfellesskapet hos tilbyder.

Det vil anses fordelaktig med lavest mulig kapitalbinding.

En mulig årsak til at en tilbyder kan ha lavere kapitalbinding enn andre, er at en mindre del av HTA-forpliktelsen inngår i den forsikringsbare del av leveransen. Dette forholdet kan analyseres ved å sammenlikne Tabell 9 og Tabell 10 fra hver enkelt tilbyder, i det tilbyderen(e) med relativt liten andel forsikringsbart i disse tabellene bør forventes å ha lav premiereserve i Tabell 13.

Tabell 13: Premiereserve pr. 31.12.2010 (tall i hele tusen kroner)

Kategori	Kroner
Yrkesaktive	
AFP	
Oppsatte	
Midlertidig uførepensjon	
Varig uførepensjon	
Alderspensjon	
Ektefellepensjon	
Barnepensjon	
Sum premiereserve	
Administrasjonsreserve	
Andel av selskapets egenkapital	
Andre avsetninger: I tillegg til kronebeløp skal redegjøres for formål og anvendelse i separat vedlegg	

Tabell 14 – 16: *Administrasjon*

Formål med dette punktet er å beskrive omfanget av pensjonsordningens administrasjon og kostnadene forbundet med dette.

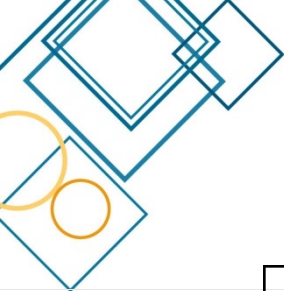
Tilbyder skal i Tabell 14 og Tabell 15 gi informasjon om fast administrasjonspremie og forhåndsfakturerte administrasjonskostnader. Det skal i tillegg opplyses hvilke elementer som premieutjevnes.

Tilbyder skal i Tabell 16 opplyse om hvilke tjenester som vil være gjenstand for aktivitetsbasert fakturering.

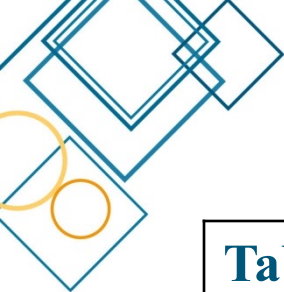
Tabell 14: Fast administrasjonspremie 2012 (tall i hele tusen kroner)

	Ikke meglerassistert		Meglerassistert	
	% av pensjonsgrunnlag aktive	Kroner	% av pensjonsgrunnlag aktive	Kroner
Netto				
Fortjenestemargin				
Premie				
Redegjør for de kostnadselementer som ikke er gjenstand for utjevning i henhold til HTA.				

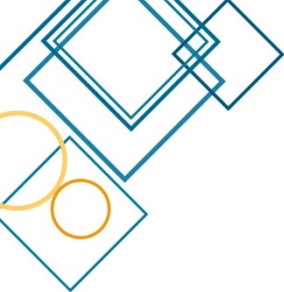
Tabell 15: Forhåndsfakturerte administrasjonskostnader

Polise-ajourhold	Forhåndsfaktureres Ja ☐ Nei ☐ Premieutjevnes Ja ☐ Nei ☐	Hvis nei, redegjør. Hvis nei, redegjør.
Pensjonsutbetaling	Forhåndsfaktureres Ja ☐ Nei ☐ Premieutjevnes Ja ☐ Nei ☐	Hvis nei, redegjør. Hvis nei, redegjør.
Medlemslister	Forhåndsfaktureres Ja ☐ Nei ☐ Premieutjevnes Ja ☐ Nei ☐	Hvis nei, redegjør. Hvis nei, redegjør.
Nøkkeltalloppstillinger	Forhåndsfaktureres Ja ☐ Nei ☐ Premieutjevnes Ja ☐ Nei ☐	Hvis nei, redegjør. Hvis nei, redegjør.
Kundeinitierte pensjonsberegninger	Forhåndsfaktureres Ja ☐ Nei ☐ Premieutjevnes Ja ☐ Nei ☐	Hvis nei, redegjør. Hvis nei, redegjør.

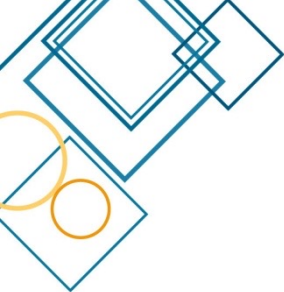
Tabell 15: Forhåndsfakturerte administrasjonskostnader (2)

Forsikringsfaglig bistand	Forhåndsfaktureres Ja ☐ Nei ☐ Premieutjevnes Ja ☐ Nei ☐	Hvis nei, redegjør. Hvis nei, redegjør.
Portalløsning	Forhåndsfaktureres Ja ☐ Nei ☐ Premieutjevnes Ja ☐ Nei ☐	Hvis nei, redegjør. Hvis nei, redegjør.
Ajourhold (inn-/utmeldinger, lønns- og G-reguleringer for yrkesaktive og pensjonsregulering for løpende og fratrådte)	Redegjør for mulighet til elektronisk dataoverførsel, herunder automatisert overførsel i forhold til kommunale lønns- og personalsystemer.	
Pensjonsutbetaling	Redegjør herunder for: Gjennomsnittlig behandlingstid nye saker og rettidig pensjonsutbetaling, evt. forklar oppståtte avvik.	
Kundeinitierte pensjonsberegninger	Beskriv hvilke typer (FT, TPO, AFP).	

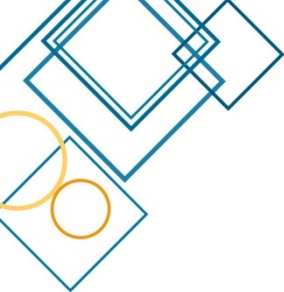
Tabell 15: Forhåndsfakturerte administrasjonskostnader (3)

Årlig kontoregnskap ("kontoføring")	Herunder beskriv innhold, presentasjonsform og hvorvidt leveranse skjer iht. forskrift.
Kontoutskrifter, premiekonto/premiefond	Beskriv utsendelseshyppighet.
Regnskapsbilag, ajourhold	Sendes all dokumentasjon tilhørende ett ajourhold <i>samlet</i> til kunden?
Melderutiner, nye pensjonstilfeller	Beskriv den generelle veiledning som gis kunden.
Forsikringsfaglig bistand	Beskriv hvilken tilgang kunden har på direkte faglig bistand av for eksempel aktuar.
Årlig informasjon til medlemmer ▪ Yrkesaktive ▪ Pensjonister	
List opp og redegjør for alle tjenester som ikke er omfattet.	

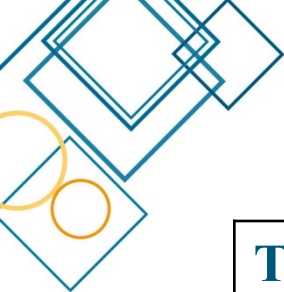
Tabell 16: Avregning for aktivitetsbaserte tjenester

Vil deler av tjenesteytingen være gjenstand for aktivitetsbasert fakturering?	Forhåndsfaktureres Ja ☐ ☐ ☐ Nei ☐ Premieutjevnes Ja ☐ Nei ☐	Hvis nei, redegjør. Hvis nei, redegjør.
Hvis ja, redegjør for hvilke		

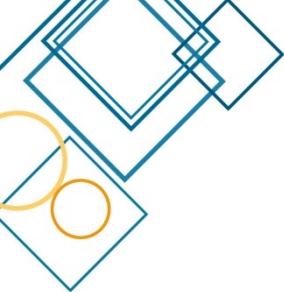
Tabell 17 – 19: *Service og rådgivning*

Tilbyder skal her beskrive pensjonsordningens kundebetjening og den rapportering som vil finne sted.

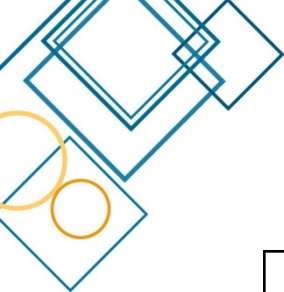
Tabell 17: Rapporter og innsyn inkludert i fast administrasjonspremie

Hvilke nøkkeltall rapporteres: ▪ Medlemsbestand ▪ Økonomiske størrelser	Herunder beskriv hyppighet og form.
Kundetilgjengelige oversikter: ▪ Yrkesaktive ▪ Pensjonister	Herunder beskriv uttrekksmuligheter, format, kostnad og leveringstid.
Elektroniske oversikter	Beskriv ”portalmuligheter”

Tabell 18: Kundebetjening

Etableres det et navngitt kundeteam?	Ja Nei Redegjør.
Oppgave-/rollefordeling, kundeansvarlige	Redegjør.
Hvem hos kunden får tilgang på hvilke personer i teamet?	Beskriv, herunder hhv. representanter for arbeidsgiveren, de ansatte og pensjonistene.
Kontakt med kunden	Beskriv, herunder regularitet og form på ordinær kontakt, samt ad hoc-kontakt.

Tabell 19: Utvikling av kundekompetanse

Aktiviteter	
Tilbys skreddersydd kurs/opplæring?	Ja Nei Redegjør (herunder prising)
Finnes tilgjengelig pensjonsoppslagsverk/-litteratur?	Ja Nei Redegjør (herunder prising)